

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/79/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4616200656
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4616200656.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spore žalobkyne: I. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., L. XXXX, zastúpená JUDr. Jozef Dudzík & JUDr. Kristína Gerová, Advokátske združenie, Škultétyho 1597/7, Topolčany, proti žalovanému: R. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. W. U. XX, zastúpený JUDr. Júliusom Šuchterom, advokátom so sídlom Škultétyho 1597/7, Topolčany, o zaplatenie 3.600 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Topolčany zo dňa 01. decembra 2016, č. k. 8C/35/2016-56, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému voči žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 01.12.2016 č. k. 8C/35/2016-56 pri právnom posúdení podľa § 137 ods. 1, § 139 ods. 1, 2, § 451 ods. 1, 2 Obč. zák., ako nedôvodnú zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa voči žalovanému domáhala zaplatenia sumy 3.600 eur s 5,05 % úrokom z omeškania od 05.02.2015 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania a právneho zastúpenia.

2. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil s poukazom na ust. § 255 ods. 1 CSP s tým, že úspešnému žalovanému v konaní priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, tak prvoinštančný súd s poukazom na vykonané dokazovanie a citované ustanovenia hmotnoprávneho predpisu, podanú žalobu vyhodnotil za bezdôvodnú a preto ju zamietol.

4. Žalobkyňa sa v prejednávanej veci od žalobcu domáha vydania bezdôvodného obohatenia v sume 3.600 eur s prísl., ktoré spočíva v náhrade za užívanie nehnuteľností, ktoré ako druhý podielový spoluvlastník (v rovnakom podiele ako žalobkyňa) vlastní tretia osoba, a nie žalovaný.

5. Súd prvej inštancie po právnej stránke základ uplatneného nároku spoluvlastníka na náhradu za neužívanie spoločnej veci v rozsahu spoluvlastníckeho podielu kvalifikoval podľa § 137 ods. 1 Obč. zák., a nie podľa § 451 a nasl. Obč. zák., tak ako žiadala žalobkyňa. V tejto súvislosti poukázal na rozhodovacie činnosti NS SR obsiahnutú v jeho rozhodnutiach sp. zn. 4Cdo/284/2008, 4Cdo/55/2009 a 6Cdo/184/2010.

6. Samotné ust. § 137 ods. 1 Obč. zák., upravuje vnútorné vzťahy spoluvlastníkov, vymedzuje rozsah, v ktorom sa títo podieľajú na výkone vlastníckych oprávnení k spoločnej veci. Nevzťahuje sa však na tretie

osoby, ktoré nie sú podielovými spoluvlastníkmi a tým pádom aj nositeľmi práv a povinností vyplývajúcich zo spoluvlastníckeho vzťahu.

Právne vzťahy spoluvlastníkov k tretím osobám sa spravujú ust. § 139 od. 1 Obč. zák., podľa ktorého z právnych úkonov týkajúcich sa spoločnej veci sú oprávnení a povinní spoluvlastníci spoločne a nerozdielne.

7. Vychádzajúc z uvedeného potom platí, ak podielový spoluvlastník bez súhlasu druhého podielového spoluvlastníka, udelil tretej osobe súhlas na užívanie predmetu spoluvlastníctva nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu, nie je dotknutý spoluvlastník, ktorý k takémuto užívaniu nedal súhlas, legitimovaný požadovať od takejto tretej osoby vydanie bezdôvodného obohatenia. Vydania bezdôvodného obohatenia sa môže dotknutý spoluvlastník domáhať iba voči druhému spoluvlastníkovi, a to v tom rozsahu, v ktorom umožnil svoj spoluvlastnícky podiel „nadužívať“ tretej osobe, t. j. ako v danom prípade.

8. Žalobkyňa nie je oprávnená požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia voči tretej osobe (od žalovaného, ako bývalého manžela), ale iba voči druhému spoluvlastníkovi.

Žalovaný totiž nie je so žalobkyňou v žiadnom právnom vzťahu, pričom v súvislosti s vydaním požadovaného bezdôvodného obohatenia žalobkyňou, absentuje ktorýkoľvek druh bezdôvodného obohatenia, tak ako je definovaný v ust. § 451 ods. 2 Obč. zák.

9. Súd žalobu voči žalovanému pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie na jeho strane zamietol, pričom žalobkyňa ani v konaní nepreukázala to, že by jej reálne bolo v užívaní jej spoluvlastníckeho podielu bránené.

10. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa, navrhujúc odvolaciemu súdu, aby podľa § 388 CSP napadnutý rozsudok zmenil tak, že podanej žalobe vyhovie v celom rozsahu a zároveň jej prizná náhradu trov konania. Eventuálne, podľa § 391 ods. 1 CSP navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v intenciách podaného odvolania.

11. Výšku plnenia určila v rozsahu bežného nájmu za užívanie takýchto objektov za obdobie dvoch rokov, čo sa jej zdalo za najspravodlivejšie. Žalovaná strana voči výške tohto určeného plnenia žiadne výhrady nemala. Z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd nie celkom správne pochopil, o čo jej v tomto konaní ide.

12. V rámci podanej žaloby nikdy nemala ambície riešiť spoluvlastnícke vzťahy medzi ňou a bratom žalovaného, ktorý je spoluvlastníkom druhej časti sporných nehnuteľností a ktoré by sa týkali užívania spoločnej veci. Takýto spor ani vyvolať nechcela. Spor, ktorý má s touto osobou ako vlastníkom, už vyriešila pred niekoľkými rokmi podaním žaloby o zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva, ktorý spor je už vyriešený tým, že predmet podielového spoluvlastníctva bol celý prikázaný do výlučného vlastníctva druhého spoluvlastníka. Musela opustiť priestory, ktoré sú predmetom sporu.

13. Podaná žaloba z jej strany vlastne rieši právny vzťah medzi ňou a užívateľom nehnuteľnosti, t.j. žalovaným, pričom zdôrazňuje, že nemá žiaden problém s druhým spoluvlastníkom. Jej problém je v tom, že jej spoluvlastnícky podiel bezdôvodne užíva, bez jej súhlasu žalovaný. Žalovaný mal v konaní preukázať a súd to mal od neho žiadať, že na základe akého právneho vzťahu užíva polovicu nehnuteľností.

14. S poukazom na existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa považuje za nesprávne aj rozhodnutie o náhrade trov konania. Jej právne zastupovanie v tejto veci je bezplatné.

15. Žalovaný v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žalobkyne uviedol, že postoj žalobkyne k vynesenému rozsudku chápe, ako zbytočné zaťažovanie súdov, pričom žalobkyňa zrejme počíta s tým, že bude oslobodená od poplatkovej povinnosti. Z vykonaného dokazovania jasne vyplýva, že žalovaný predmetné nehnuteľnosti užíva na základe nájomného vzťahu s druhým spoluvlastníkom, t. j. svojim bratom. Sama žalobkyňa vo svojom odvolaní uviedla, že ak spoluvlastník umožňuje svojmu bratovi uvedené nehnuteľnosti užívať ako celok, tak je to vecou tohto spoluvlastníka a žalovaného, pričom ona nemá proti tomu nič, čo znamená, že žalovaný užíva nehnuteľnosti aj so súhlasom žalobkyne.

16. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie procesným postupom podľa § 378 ods. 1 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario) následne dospievajúc k tomu záveru, že podané odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

17. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

18. V prejednávanej veci odvolací súd v súvislosti s posudzovaním dôvodnosti podaného odvolania žalobkyne zo dňa 19.12.2016 smerujúceho proti rozsudku OS Topoľčany zo dňa 01.02.2016 č. k. 8C/35/2016-56 dospel k tomu záveru, že predmetný rozsudok je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP, ako vecne správny potvrdiť. V ďalšom odvolací súd odkazuje na rozsah a predovšetkým obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorým sa stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP).

19. Na margo správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd poznamenáva, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o podanej žalobe v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, ktorý následne aj správne posúdil podľa príslušných ustanovení hmotnoprávneho predpisu (§ 137 ods. 1, § 139 ods. 1, 2 a § 451 ods. 1, 2 Obč. zák.). Právny základ uplatneného nároku žalobkyne súd prvej inštancie správne subsumoval pod ust. § 137 ods. 1 Obč. zák., ktoré upravuje vnútorné vzťahy spoluvlastníkov a určuje rozsah, v akom sa títo podieľajú na výkone vlastníckych oprávnení k spoločnej veci. Vzhľadom k tomu, že citované ustanovenie sa netýka úpravy práv a povinností tretích osôb, súd správne na strane žalovaného, ktorý nie je spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností konštatoval nedostatok pasívnej vecnej legitímácie, pre ktorý nedostatok podanú žalobu ako nedôvodnú zamietol.

20. Vychádzajúc zo súčasného právneho stavu k predmetným nehnuteľnostiam, ktoré tvoria výlučné vlastníctvo K.. X. F., je vo výlučnej kompetencii iba tohto subjektu, ako s užívaním predmetu bývalého spoluvlastníctva v súčasnej dobe naloží. V tomto smere žalobkyňa sama vo svojom odvolaní zo dňa 19.12.2016 uviedla, že je vecou druhého spoluvlastníka, že tento umožňuje nehnuteľnosti žalovanému užívať ako celok, pričom ona voči takémuto postupu z jeho strany nemá žiadne výhrady.

21. Vzhľadom na dátum podania žalobného návrhu zo strany žalobkyne, ktorý je 03.02.2016 je zrejmé, že žalobkyňa, ako sama uviedla požaduje vydať bezdôvodné obohatenie za dva roky späť, t. j. od 03.02.2014 do 03.02.2016, čo znamená, že ak predmetné nehnuteľnosti v tomto čase boli ešte v podielovom spoluvlastníctve, tak s poukazom na ust. § 137 ods. 1 Obč. zák., by musel ako pasívne legitimovaný subjekt vystupovať K.. X. F., ako v tom čase druhý spoluvlastník, čo splnené nebolo a preto súd prvej inštancie podanú žalobu správne kvôli nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného zamietol.

Za predpokladu, že by predmetné nehnuteľnosti počas žalovaného obdobia už boli iba vo výlučnom vlastníctve K.. X. F., súd prvej inštancie by takisto, ako nedôvodnú podanú žalobu musel zamietnuť, pretože žalobkyňa počas žalovaného obdobia by už nebola podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. úz. N. zapísaných na LV č. XX, čím by bol celkom spochybnený ňou uplatnený nárok.

22. S poukazom na tieto dôvody, odvolací súd o podanom odvolaní žalobkyne ako o nedôvodnom rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

23. O náhrade trov odvolacieho konania v danom prípade odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP s tým, že nárok na ich náhradu v plnom rozsahu priznal žalovanému voči žalobkyňi, nakoľko žalovaný mal v odvolacom konaní plný úspech.

24. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).